

Miljö-och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
cc: jan-olof.lundgren@regeringskansliet.se

Er referens :M2017/02262/Ee

Svensk Vindkraftförenings svar på remitteringen av promemorian Elmarknadslag (Ds 2017:44).

Svensk Vindkraftförening är vindkraftbranschens medlemsföretag med ca 1500 medlemmar. Vi ska verka för att främja utvecklingen av vindkraft och övrig förnybar energi i Sverige och globalt.

Vi tackar för att vi fått möjligheten som remissinstans att få lämna våra synpunkter på "Promemorian Elmarknadslag Ds 2017:44".

Våra generella synpunkter

Svensk Vindkraftförening tycker att promemorian är mycket välskriven och att det idag finns ett stort behov av att modernisera och strukturera om nuvarande befintlig ellag som har sin grund (1997.857) och eftersom den i stora delar har tillkommit före Sveriges inträde i EU.

Vi stödjer i allt i väsentligt grad införandet av en ny Elmarknadslag. Vidare tycker vi med tanke på de delar av ellagen som rör elsäkerhet och som nu har flyttats över till en ny elsäkerhetslag, att det då blir både naturligt och logiskt att ersätta befintlig ellag med en ny lag som benämns Elmarknadslag.

Vi tycker att själva strukturen med kapitelindelning, nya definitioner och kodifiering av gällande praxis både är väl genomtänkta och noga analyserade.

Vi ställer oss bakom de förslag till ändringar i sak som finns i promemorian. I detta sammanhang ser vi särskilt positivt på de förändringar som avser kungörelsedelgivning av koncessionsbeslut, nätföretagens grundläggande skyldigheter, samt förenklingar avseende intäktsramsregleringen.

Vi vill också framföra att vi tycker att den nya Elmarknadslagen i sak har anpassats och tagit hänsyn till de genomgripande förändringar av hela energisystemet som nu pågår, både avseende anpassning till EU, men också att riksdagen 2016 tog ett majoritetsbeslut och satt ett tydligt mål att Sverige till år 2040 ska klara sin elförsörjning med 100 % förnybar el.

Vi står inför en stor förändring av nuvarande elproduktionssystem, där man i takt med en succesiv avveckling av befintliga kärnkraftreaktorer, mer och mer kommer övergå till en mera intermittent och förnybar elproduktion, med ökad mängd vind -solkraft, samt övrig förnybart. Det kommer öka behovet av energilagring, samtidigt som det också kommer

kräva ett ökat behov av energieffektivisering och att vi i allt större mängd får reglera vårt elsystem med effektstyrning.

Detta, tillsammans med en ökad satsning på laddinfrastruktur och mikroproduktion, kommer kräva strukturella förändringar i lagstiftningen.

Därför välkomnar vi förslaget till en ny Elmarknadslag och att vi får en tydligare lagstiftning. Det kommer bli viktigt att man kan göra förenklingar i vissa koncessionsfrågor och mindre förändringar av villkor om till exempel en nätstation/fördelningsstation behöver flyttas en begränsad sträcka, varvid även de koncessionspliktiga ledningarna naturligen också måste flyttas.

Frågan om ett koncessionsbesluts exklusivitet gentemot miljöbalken, bör även det tas upp. Frågor som att kommunala energiföretag får samma möjligheter som andra energiföretag att verka på en förändrad energimarknad, bör även det också diskuteras.

Det finns också ett ökat behov av att se över så att det blir konkurrensneutralt mellan elhandlare där det inte finns några sakliga skäl till skillnader. Det kan gälla skyldigheten att ta emot mikroproduktion eller möjligheten att sälja el på avtal som inte direkt grundar sig på mängden förbrukad el. Det finns även behov av att se över om den nuvarande tariffattningen av elnätsverksamhet bara ska grunda sig geografiskt på koncessionsområdet eller om ett förändrat energisystem med mer intermittent produktion, större efterfrågefleksibilitet etc. gör att prissättningen bör få en annorlunda struktur.

Nedan följer de kommentarer och synpunkter som vi har mera i detalj och som följer ordningen i förslaget till ny Elmarknadslag.

Bestämmelserna om nätkoncession

Ändrad giltighetstid för tidsbegränsad nätkoncession

Svensk Vindkraftförening är positiva till att det införs en bestämmelse i 2 kap.

24 § elmarknadslagen, om vad som ska ske när en ansökan om förlängning av en nätkoncession för linje avslås eller avvisas.

Prövningsmyndigheten har genom den nya bestämmelsen fått möjlighet att besluta att koncessionen ska fortsätta att gälla under viss tid.

Vi vänder oss däremot att bestämmelsens ordalydelse indikerar att tiden för fortsatt giltighet ska bestämmas från dagen för beslut.

Det kan förväntas att ett beslut om det avslås eller avvisas i en förlängningsansökan inte så sällan kommer att överklagas.

Med tanke på handläggningstiderna hos domstolarna kommer det troligtvis inte vara ovanligt att det dröjer åtskillig tid innan frågan slutligt är avgjord.

Det är inte ekonomiskt rationellt att påbörja arbetet med att ersätta en befintlig ledning innan avslags- eller avvisningsbeslutet har vunnit laga kraft.

Vi föreslår att bestämmelsen ändras på så vis att det anges att tiden för en tillfällig förlängning får bestämmas till mer än fem år från tidpunkten då beslutit vunnit laga kraft och endast om det finns särskilda skäl.

Vi grundar vårt förslag på att en ansökan om ändring av giltighetstiden kan ske även efter att Ei beslutat att avslå en tidigare ansökan, men gett tillstånd till fortsatt drift under viss tid och till nya omständigheter uppkommer under denna drifttid.

Laga kraft för koncessionsbeslut

Vi är positiva till att det införs en kungörelsedelgivning för att få koncessionsbeslut att definitivt vinna laga kraft.

Men vi anser att det finns ytterligare en situation då behov av kungörelse i post- och inrikes Tidningar kan bli aktuellt, som vid beslut om återställningsåtgärder enligt 2 kap 47 §. Det eftersom denna typ av beslut kan ha stor betydelse för en svårbedömd krets av sakägare som kan påverkas av beslutet.

Befogenhet att beordra balansansvariga

I avsnitt 15.2 anges att den funktionsansvariga myndigheten får beordra balansansvariga att öka eller minska produktionen eller förbrukningen av el. I motiveringen anges vidare att "En balansansvarig alltså har en viss möjlighet att förfoga även över elproduktion från anläggningar som någon annan äger.

Här vill vi påpeka att det inte är givet att en balansansvarig alltid har legal rätt eller ens möjlighet att styra driften av en anläggning (detta gäller både produktions- och förbrukningsanläggningar), varför en generell rätt för den funktionsansvariga myndigheten att beordra balansansvariga att öka eller minska produktionen eller förbrukningen av el kommer bli problematisk.

Vi föreslår att frågan ytterligare bör utredas innan en ändring genomförs. För det fall den funktionsansvariga myndigheten ändå ska ha en sådan rätt, måste det klargöras att denna rätt endast omfattar sådana anläggningar där den balansansvarige har sådant inflytande över driften av anläggningen att man har möjlighet att genomföra den beordrade åtgärden.

Handel med el

Skyldigheten för elhandelsföretag att ta emot el från mikroproducenter.

Vi har ingen erinran mot skyldigheten i sig för elhandlare att motta el från mikroproducenter på skäliga villkor. Däremot anser vi att det inte bör vara tvingande för mikroproducenten att erhålla ersättning. En mikroproducent som har annan verksamhet kan ligga nära omsättningsgränsen om 30 000 kr och ersättningen för den inmatade elen skulle då kunna medföra att gränsen passeras och mikroproducenten kommer därmed bli momspliktig. Vi anser att det bör vara möjligt för mikroproducenten att frivilligt erhålla ersättning för inmatad el eller inte.

Prövning av tvister

Syftet med lagändringen är att "stänga" möjligheten till prövning i allmän domstol. I promemorian står det att "för att en allmän domstol ska vara förhindrad att pröva en sådan fråga har ansetts krävas att det genom författningsbemyndigande anförtrots åt förvaltningsmyndigheten, att allsidigt och slutgiltigt pröva frågan (prop. 1997/98:10 s. 51)". I ellagen står det att "tvister om koncessionshavarens skyldigheter enligt första stycket prövas

av nätmyndigheten". I promemorian är förslaget på skrivning; "tvister om nätföretags skyldigheter [...] tas upp av nätmyndigheten". Om syftet är att förhindra en prövning om samma sak i allmän domstol ställer vi oss undrande till om syftet verkligen uppnås genom den föreslagna skrivningen. Borde det inte även i lagstiftningen anges att prövningen förvaltningsrättsligt ska vara allsidigt och slutgiltigt?

i

Författningskommentarer

2 kap 11 §

Vi noterar att det i författningskommentaren till 2 kap. 11 § elmarknadslagen inte anges att *förnyelse av en befintlig nätkoncession för linje* är ett exempel på när det kan anses föreligga särskilda skäl för att meddela nätkoncession för linje, med samma eller lägre spänning än den högsta angivna spänningen för de områden som ledningen berör. Det bör förtydligas i kommentaren att förnyelse av en befintlig ledning är att anse som ett särskilt skäl, eftersom flera nätkoncessioner för linje som meddelats enligt äldre lagstiftning kommer att behöva förnyas under kommande år. Ei har dessutom på senare år fattat flera beslut om höjd högsta tillåtna spänning för befintliga nätkoncessioner för område, trots att det finns regionnätsledningar i området med lika hög eller lägre spänning än den nya spänningsgränsen. Detta tydliggör behovet av att befintliga linjekoncessioner kan förnyas eftersom en höjning av spänningsgränsen för en områdeskoncession annars kan innebära att lokalnätsägaren konkurrerar ut regionnätsägaren i området.

12 kap 4 §

Vidare vill vi påpeka att det i 12 kap 4 § anges att leveransskyldig elhandlare ska ansvara för avräkning för den kvarstående delen av leveransen till el användaren. Därutöver anges det att vid balansavräkningen ska den balansansvarige svara för den kvarstående delen. Vi anser att det bör tydliggöras att den balansansvarige alltid är ansvarig för avräkningen för hela volymen i uttagspunkten. Det bör heller inte vara möjligt att ha flera balansansvariga i samma uttagspunkt.

Det kan finnas behov av att några av de föreslagna bestämmelserna samordnas ur ikraftträdande synpunkt med den nya intäktsramsregleringsperioden 2020-2023.

Falkenberg den 8 januari 2018

Med vänlig hälsning

Svensk Vindkraftförening

Jeanette Lindeblad

Ordförande

Carl-Arne Pedersen

Vice Ordförande

